

Cwrs Sylfaenol Ceredigion Uned Dau Ddeg Dau

'Cyn' ac 'Ar ôl'
'Before' and 'After'

Cyn codi o'r gwely

Cyn ca(e)l brecwast
Ar ôl dod i'r coleg
Ar ôl cyrraedd y dosbarth

Cyn i fi gael brecwast

Cyn i Ffred ga(e)l brecwast
Cyn iddo fe ga(e)l brecwast
Cyn iddi hi ga(e)l brecwast

Ar ôl i fi fod yn y dre

Ar ôl i ti fod yn y dre
Ar ôl iddo fe fod yn y dre
Ar ôl iddi hi fod yn y dre
Ar ôl i ni fod yn y dre
Ar ôl i chi fod yn y dre
Ar ôl iddyn nhw fod yn y dre

Nes i chi fynd

Wrth i chi fynd
Erbyn i chi fynd
Ers i chi fynd



Ar ôl i fi ymolchi, ces i frecwast. Ar ôl i fi gael brecwast, es i i'r ysgol ...

Deialog

Ffred: **Cyn i ti adael, dw i(n) moyn ateb.**
Sandra: **Ond, Ffred ...**
Ffred: **Dw i ddim (yn) moyn esgusodion. Rhaid i fi ga(e)l gw(y)bod heddi.**
Sandra: **Wel, ers i ti ofyn, dw i wedi bod yn poeni.**
Ffred: **Poeni am beth? Dim ond '(Gw)naf' neu 'na (w)naf' sy eisiau.**
Sandra: **Ond Ffred ... (r)o(e)dd rhaid i ti gael gw(y)bod yn hwyr neu'n hwyrach - (d)w i'n briod yn barod.**

Geirfa

| | |
|-----------------------|----------------------|
| cyn | - before |
| cyn mynd | - before going |
| cyn i fi fynd | - before I go / went |
| ar ôl | - after |
| ar ôl i fi fynd | - after I go / went |
| nes / tan | - until |
| wrth | - as / whilst |
| erbyn | - by (the time that) |
| esgus (esgusodion) | - excuse (excuses) |
| ers | - since |
| ateb (ateb-) | - (to) answer |
| priod | - married |
| yn hwyr neu'n hwyrach | - sooner or later |

Gwaith Cartre Uned 22

Cyfieithwch:

1. I'm already married
2. I must (get to) know today
3. Until she goes
4. Until she went
5. After Ffred made supper
6. I don't want excuses
7. Before I have breakfast
8. After they leave

Codi o'r gwely
Cael brechwast
Mynd i'r gwaith
Cael coffi
Darllen y papur
Mynd i gyfarfod
Ffonio'r wraig
Gweld y bos
Cyrraedd adre

*Ysgrifennwch frawddegau olynol gan ddefnyddio'r uchod:
Write sequential sentences using the above:*

e.e. Ar ôl i fi godi o'r gwely, ces i frechwast. Ar ôl i fi gael brechwast ...

Pwyntiau i'w cofio:

1. *Using the 'i' pattern after 'ar ôl', 'cyn', 'wrth', 'nes', 'ers', etc. can translate into any tense, e.g. ar ôl i fi fynd: (after I went / after I go / after I have gone).*